

Poučenie vo veci peňažného príspevku na prepravu

Právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu, medzi ktoré patrí aj peňažný príspevok na prepravu upravuje zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“).

Peňažné príspevky na kompenzáciu sú určené na zmiernenie alebo prekonanie znevýhodnenia, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Ich účelom teda nie je zabezpečenie základných životných podmienok a nie sú určené na riešenie nepriaznivej finančnej situácie.

Podľa charakteru nároku sa peňažný príspevok na prepravu považuje za fakultatívnu dávku na priznanie ktorej neexistuje právny nárok, môže byť priznaný a poskytovaný len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok.

Konanie o priznanie peňažného príspevku na prepravu začína na základe žiadosti fyzickej osoby; rozhodovaniu vo veci predmetného peňažného príspevku predchádza posudková činnosť (lekárska a sociálna), presné a úplné zistenie skutočného stavu veci a za tým účelom obstaranie si podkladov potrebným pre rozhodnutie. Nárok na peňažný príspevok na prepravu a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) o jeho priznaní.

Na konanie, rozhodovanie a v prípade splnenia všetkých podmienok aj poskytovanie peňažného príspevku na prepravu je vecne príslušný úrad v mieste trvalého bydliska žiadateľa.

Podmienky poskytnutia predmetného peňažného príspevku sú zverejnené na stránke www.upsvar.sk.

Lehoty na vydanie rozhodnutia a vypracovanie lekárskeho a komplexného posudku:

Uvedené lehoty upravuje ustanovenie § 55 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z., v zmysle ktorého ak je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na prepravu komplexný posudok, lehota na jeho vypracovanie je 60 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 30 dní od vypracovania komplexného posudku.

Ak je podkladom na rozhodnutie lekárskeho posudku, lehota na jeho vypracovanie je 30 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 15 dní od vypracovania lekárskeho posudku.

Ak nemôže príslušný úrad vzhľadom na okolnosti prípadu rozhodnúť v lehote podľa prvej vety, môže Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny predĺžiť lehotu na rozhodnutie najviac o 30 dní.

Príslušný úrad doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

Doručovanie písomností:

Dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, výzvy a predvolania, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.

Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, písomnosť sa považuje za doručенú dňom vrátenia nedoručenej zásielky správnomu orgánu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

Povinnosti žiadateľa o priznanie peňažného príspevku na prepravu a poberateľa peňažného príspevku na prepravu:

- preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na prepravu, na jeho výšku alebo výplatu,
- na výzvu príslušného úradu preukázať výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške a zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky peňažného príspevku na prepravu, v lehote určenej príslušným úradom,
- oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na peňažný príspevok na prepravu, na jeho výšku, výplatu, zánik nároku na tento peňažný príspevok,
- oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní, že hodnota majetku fyzickej osoby s ŤZP je vyššia ako 39 833 eur,
- na výzvu príslušného úradu preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na prepravu, jeho výšku alebo výplatu do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak príslušný úrad neurčil dlhšiu lehotu,
- zabezpečiť na vlastné náklady úradný preklad dokladov, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie o peňažnom príspevku na prepravu do slovenského jazyka podľa zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov, ak sú vystavené v inom ako v štátnom jazyku; táto povinnosť neplatí, ak sú tieto doklady vyhotovené v českom jazyku,
- na výzvu príslušného úradu podrobiť sa vyšetreniu zdravotného stavu alebo podrobiť sa posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu,
- umožniť návštevu zamestnanca príslušného úradu v mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu, ktorá je potrebná na účely kompenzácie,

- vrátiť peňažný príspevok na prepravu alebo jeho časť, ktorý bol poskytnutý neprávom alebo vo vyššej sume ako patril,
- vrátiť peňažný príspevok na prepravu, ktorý bol poskytnutý neprávom na základe preukázateľne nepravdivých údajov, ktoré uviedla fyzická osoba.

Peňažný príspevok na prepravu sa poskytuje na základe preukázaných výdavkov na prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov (t.j. osobou, ktorá je držiteľom platnej koncesie), obcou alebo registrovaným subjektom podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

Nevyčerpanú časť peňažného príspevku na prepravu za kalendárny mesiac nemožno využiť v nasledujúcom kalendárnom mesiaci.

Fyzická osoba s ŤZP je, okrem vyššie uvedených povinností, ďalej povinná:

- predložiť doklad o výdavkoch na prepravu vyhotovený oprávnenou osobou za každú vykonanú cestu za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do 5-teho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.